

Cos de vestit botonat de vellut de seda verda

Museu actual:

Museu d'Història de Sabadell

Cronologia:

1883-1889

Gènere:

Dona

Procedència:

Barcelona

Cos de vellut de seda verd, llarg fins als malucs i cenyit a la cintura. Obertura total davantera, cordada amb 17 botons folrats de fil daurat. Màniga llarga i estreta i una mica bufada a l'espatlla. Per darrere acaba amb dues aletes llargues i, per davant, amb dues puntes, que tenen dos pesos cosits. El cos es cenyeix a la cintura per davant amb dues pinces que s'obren a l'alçada del pit i per darrere mitjançant doble costadet. Punys girats de color blau, arrugats i amb cordonet, que probablement duïen algun tipus d'ornament cosit a fora perquè queden restes de fils. Coll alt, de tira, amb una punta interior de color cru i feta a mà que sobresurt. Al costat dels botons s'hi veu la vora del teler. Cos folrat amb una seda de color cru, mentre que les dues aletes de darrera estan folrades amb una roba negra més rígida. Per tal d'aguantar els plecs verticals d'aquestes aletes s'han cosit unes tires per la part interior de manera transversal, per a evitar que s'obrissin excessivament. Totes les costures estan obertes (també les pinces davanteres) i reforçades per barnilles (tot i que algunes s'han perdut). Hi ha una cinta interior que aguanta el cos a la cintura, on apareix la signatura de la modista. El patronatge consta d'una costura central i dos costadets per banda a l'esquena i, al davant, dues pinces per costat. El cos comparteix característiques estilístiques amb altres peces confeccionades per la modista Francisca Vila de Coll que pertanyen a la mateixa dècada.

Creador:

Francisca Vila de Coll

Firma:

Francisca Vila de Coll

Francisca Vila de Coll és una altra de les modistes que s'ha pogut identificar gràcies a la localització d'etiquetes en peces fetes per ella. Es tracta de cossos de vestit on el nom de la modista apareix estampat a la seva cinta interior, sobre una tira de seda: "FRANCISCA VILA DE COLL BARCELONA". Totes les peces tenen una correspondència en el patronatge emprat, el tall i els recursos ornamentals són molt similars. En tots els casos es tracta d'una confecció molt acurada, tant a l'interior com a l'exterior, amb materials de qualitat, com ara els botons amb forma d'ostra, de molta originalitat, que van ser usats en algunes de les peces. Aquestes característiques podrien fer pensar en una modista amb un taller important i una confecció molt pulcra.

Les referències sobre Francisca Vila de Coll són escasses: va aparèixer a l'Anuari Riera de l'any 1896 com a modista establerta al carrer Escudillers Blancs, núm. 3 bis, primer pis, i al de l'any 1897 es trobava inscrita a la Pl. Sant Miquel, núm. 4, segon pis. Més endavant, a l'anuari del 1912 tornava a aparèixer, situada en una adreça molt propera, a la Pl. Sant Miquel, núm. 3, 3r 1a. Malgrat aquestes dates més tardanes, totes les peces conservades d'aquesta modista daten de la dècada de 1880. Francisca Vila probablement adoptà "de Coll" pel cognom del seu marit.

Any:

c. 1880

Ús:

Exterior

Tipologia d'ús:

Indumentària d'inspiració internacional

Tipus de peça:

Indumentària civil femenina

Tacte:

Vellutat

Color:

Verds

Ornamentació:

Botons

Passamaneria

Punta

Material:

Seda

Enllaços externs:

<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/102322?sortBy=Relevance&%3Bft=dress%2>

Hemeroteca:

<http://hemerotecadigital.bne.es/issue.vm?id=0004793159&search=&lang=ca>

Bibliografia:

ALISON, G. Victorian & Edwardian fashion : a photographic survey, New York : Dover Publications , 1981

BERNIS, C. “El traje burgués”, A: Menéndez-Pidal, G. La España del Siglo XIX vista por sus contemporáneos, vol. I, Madrid: Centro de Estudios Constitucionales, 1988.

BOEHN, M. VON, La moda. Historia del traje en Europa desde los orígenes del Cristianismo hasta nuestros días, vol V (1790-1817), vol VI 6. (1818- 1842) i vol VII (1879-1914.) Barcelona, 1928.

BOUCHER, M. Historia del traje en occidente, Barcelona: Editorial Gustavo Gili, 2009.

BOUCHER, M. 20.000 years of fashion, 2001 (1964).

CALLAN, G. O'HARA, DONOVAN, C. Enciclopedia de la moda : desde 1840 hasta nuestros días. Barcelona : Destino , 1989

Burke, Doreen Bolger, et al. In Pursuit of Beauty: Americans and the Aesthetic Movement. Metropolitan Museum [1]

CASAL-VALLS, L. “Definició de dues tipologies de vestit a través del seu ús històric: la indumentària d'arrel tradicional i el vestit d'inspiració internacional”, Emblecat, revista de l'Associació Catalana d'Estudis d'Emblemàtica. Art i societat, n.4 (2015), pp. 23-36. [2]

CASAL-VALLS, L. “Entre l' exclusivitat i la democratització del vestit. Apunt sobre els inicis del disseny de moda a Catalunya”, Revista de Catalunya, n. 286 (2014), pp. 157-175 [3]

CASAL-VALLS, L. “Gust i consum d'imatge al segle XIX: el vestit”, Emblecat, revista de l'Associació Catalana d'Estudis d'Emblemàtica. Art i societat, n. 2 (2013), pp. 71-82 [4]

CASAL- VALLS, L. “La historia del vestido como historia de producto: productor, consumidor y objeto”, Seminari “Modernos a pesar de todo”, Fundació Història del Disseny, Barcelona, febrer 2016. [5]

COSGRAVE, B. Historia de la moda: desde Egipto hasta nuestros días. Barcelona: Editorial Gustavo Gili, 2005.

De crinolinas y polisones: indumentaria y moda femenina a finales del siglo XIX: MUBAM, Museo de Bellas Artes de Murcia: 24 de noviembre 2005 - 8 enero 2006, Sala de exposiciones temporales. Textos, Mª Paz Soler Ferrer, Mª Ángeles Gutiérrez Garca. Murcia: Dirección General de Cultura, 2005

Dictionnaire international de la mode. Collectif sous la direction de Bruno Remaury et Lydia Kamitsis; avec la collaboration de Nadine Coleno. Paris: Editions du Regard, 2004.

ENTWISTLE, J. El cuerpo y la moda: una visión sociológica, Ed. Paidós, Barcelona, 2002

HUNNISETT, J. Period Costume for Stage & Screen: Patterns for Women's Dress,

1800–1909. London: Unwin Hyman, 1988.

JOHNSTON, L. La moda del siglo XIX en detalle. En col•laboració amb Marion Kite y Helen Persson; fotografies de Richard Davis; dibuixos de Leonie Davis. Barcelona: Gustavo Gili, cop. 2006.

KOENIG, R. La moda en el proceso de civilización, INSTITUTO DE ESTUDIOS DE MODA Y COMUNICACION, Valencia, 2002

La MODA en el XIX: [exposició], Madrid: Subdirección General de Promoción de las Bellas Artes; Sevilla: Consejería de Cultura, 2007 Catálogo de la exposición celebrada en el Museo de Artes y Costumbres Populares de Sevilla de octubre de 2007 a enero de 2008

La mode en France 1715-1815. De Louis XV à Napoléon I^o, Exposició organitzada per Musée National de Kyoto i Kyoto Costume Institute, París, 1990

LAVIER, J. Breve historia del traje y la moda. Madrid: Ediciones Cátedra, 1988.

LIPOVETSKY, G.; ROUX, E. El lujo eterno. De la era de lo sagrado al tiempo de las marcas. Barcelona, 2004

MARTÍNEZ BARREIRO, A.M. “La moda en las sociedades avanzadas”. A: Papers: revista de sociología. n. 54 (1998), pp. 129-137.

MATTHEWS DAVID, A. Fashion Victims: The Dangers of Dress Past and Present. Londres: Bloomsbury, 2015.

MC DOWELL, C. Histoire de la Mode Masculine, Éditions de la Martinière, 1997

MENÉNDEZ PIDAL, G.; BERNIS, C: “El traje burgués” A: La España del Siglo XIX vista por sus contemporáneos, Madrid: Centro de Estudios Constitucionales, 1988. V. 1 ; pp. 456-479

Modes et Revolution, Musée de la Mode et du Costume, Palais Galliera, París, 1789

MOORE, D. L. Fashion Through Fashion Plates, 1771–1970. London: Ward Lock, 1971.

PASALODOS, M. “Algunas consideracions sobre la moda en la Belle Époque”, Indumenta: revista del Museo del Traje. n. 0 (2007), pp. 107-112 [6]

PENA, P. “Indumentaria en España: el periodo isabelino (1830-1868)”. Indumenta: revista del Museo del Traje. n. 0 (2007), pp. 95-106. [7]

PENA, P. “La moda en la Restauración, 1868-1890”, Indumenta, n. 2, 2011, pp. 6-34. [8]

PENA, P. El traje en el Romanticismo y su proyección en España (1828-1868).

Madrid: Ministerio de Cultura, Secretaría General Técnica, Subdirección General de Publicaciones Información y Documentación, 2008

PUERTA ESCRIBANO, R. La segunda piel: historia del traje en España: del siglo XVI al XIX. Valencia: Biblioteca Valenciana, 2006. 3

The Age of Napoleon. The Metropolitan Museum of Art, Nueva York, 1999.

TOUSSAINT-SAMAT, M. Historia técnica y moral del vestido, Madrid: Editorial Alianza, 1994.

WINGFIELD, L. English costume and fashion from the conquest to the regency.

London : Hope and Co. , [1884?]

Full de sala del Museo del Romanticismo de Madrid, dedicada a la moda femenina del segle XIX [9]

Nota: aquesta és una selecció bibliogràfica àmplia que pretén ser una aproximació al període de la peça.